

Selvästi

HOT

PÄIHDEKASVATUS-
MATERIAALI

Selvästi Hot – päihdekasvatusmateriaali

Sisältö:

Espoon kaupunki nuorisopalvelut

Jenni Kortemäki, Heidi Odell, Jenni Kuustie

<http://www.espoo.fi/nuoriso>

Yhteistyö:

Preventiimi – nuorisolan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus

Humanistinen ammattikorkeakoulu

Sanna Lind, Jonna Farin, Sanna Pylkkänen

<http://www.preventiimi.fi>

<http://www.humak.fi>

LUKIJALLE

Edessäsi on ”Selvästi HOT”-päihdekasvatus materiaali, joka on tarkoitettu nuorten parissa toteutettavan päihdekeskustelun välineeksi. Materiaali koostuu erilaisista ohjauksellista harjoituksista ja tehtävistä, joista monet ovat tuttuja työssään nuoria kohtaaville aikuisille. Ohjaaja voi löytää niistä ideoita herätellä nuorten kanssa avointa keskustelua päihdeasioista ja -asenteista. Menetelmiä käytettäessä on suositeltavaa purkaa nuorten aiheesta nousseet ajatukset ja kokemukset keskustelemalla sekä heiltä keräämällä palautetta. Osa materiaalin menetelmistä on itse suunniteltuja ja osassa on lainattu ideoita toisten tahojen tuottamista menetelmistä.

Tehtävät ovat toteutukseltaan yksinkertaisia eivätkä vaadi suurta resursointia. Niitä voi toteuttaa osana omaa työtä nuorisotiloilla, yläkouluissa, ja vaikkapa sosiaalityössä muokaten ja soveltaen niitä asiakasryhmän tarpeisiin sopivaksi. Toivomme päihdekasvatus materiaalista olevan hyötyä mahdollisimman monipuolisesti ja pyydämme huomioimaan, että tehtävät ovat sellaisenaan suunnattu yläkouluikäisille. Menetelmien ohkeen voi itse tilata erilaisia nuorille soveltuvia esite-, flyer- ja julistemateriaaleja internetistä.

Vuoden 2009 kouluterveyskyselyn mukaan nuorten alle 18-vuotiaiden päihteiden käytön lasku on pysähtynyt. Aikaisempiin vuosiin verrattuna myös päihdeasenteet, erityisesti alkoholia kohtaan, ovat lieventyneet. Nuorten kannalta olisikin tärkeää toteuttaa päihdekasvatusta osana arkista toimintaympäristöä, tuttujen ohjaajien ja aikuisten toimesta. Tärkeään asemaan nousevat tällöin koulu, nuorisotilat, urheilutoiminta ja muut ohjaustilanteet jossa tutut aikuiset pitkäjänteisesti kohtaavat nuoria.

SISÄLLYS

1. Arvotyöskentely ja asenteet	5
2. Askartelutehtäviä	8
3. Päihdeharjoitteet	11
4. Kirjoitustehtävä lehtiartikkeleista	15
5. Ryhmätarina kotibileistä	16
6. Sarjakuvatehtävä	17
7. Tietovisa alkoholista ja tupakasta	18
8. Ainemaatio – animaatioita päihhteistä	20
9. Tukimateriaalit	21
10. Ohjaajan tueksi	22

1. ARVOTYÖSKENTELY JA ASEENTEET

Tehtävän tarkoituksena on saada nuori pohtimaan omaa suhtautumistaan päihteisiin. Harjoitus on suunnattu 6-8 henkilölle (+ ohjaaja). Harjoituksen kesto: 30–60 min. Jos aikaa on vähemmän, ohjaaja voi vähentää väittämiä. Tärkeää on kuitenkin varata aikaa myös keskustelulle. Tarvikkeiksi tarvitaan vihreä ja punainen äänestyslappu jokaiselle osallistujalle.

OHJEISTUS

Aluksi ohjeistetaan ryhmä: heille kerrotaan erilaisia väittämiä, jotka koskevat nuoren elämäntapoja ja päihteitä. Näihin vastataan äänestyslappuilla kyllä/samaa mieltä (vihreä lappu) ja ei/erimieltä (punainen lappu). Ohjaaja kertoo myös, että saattaa kysellä heiltä myös perusteluita mielipiteille. Perusteluja ei kuitenkaan ole pakkoa antaa, jos se tuntuu vaikealta. Harjoituksen lopussa on lista purkukysymyksiä.

Ohjaaja lukee eri väittämiä lapusta ja nuoret nostavat aina joko vihreän tai punaisen lapun ylös ilmaistakseen mielipiteensä. Useimpien kysymysten kohdalla ohjaaja voi kysyä perusteluita nuorilta annettuun väittämään. Harjoitus on hyvä tehdä rauhallisessa ympäristössä, jossa ei ole muita häiriöitä.

VÄITTÄMÄT ARVOTYÖSKENTELYYN

Elämäntavat

- Minun pitäisi saada itse päättää kaikista omaan elämään liittyvistä asioista.
- Kerron vanhemmilleni omista asioistani.
- Jos seurustelen, on ihan ok halaila muita tyttöjä/poikia.
- En seurustelisi itseäni kaksi vuotta nuoremman tytön/pojan kanssa.
- Kavereitteni mielipiteillä on minulle merkitystä.
- Vasta täysi-ikäisen tulisi saada ajaa mopolla/skootterilla.
- Jos on juonut vain yhden kaljan, voi ajaa mopolla kotiin.
- Mopoa saa virittää, kunhan siitä ei jää kiinni.
- Viritetyllä mopolla ajaminen on vaarallista.
- Yläasteikäisen tulisi itse saada päättää omista kotiintuloajoistaan.
- En välitä, millaisia numeroita saan koulusta.
- Opettajien tehtävä on vain kiusata oppilaita läksyillä.

Päihteet

- Tupakan ja alkoholin myynti tulisi sallia 15-vuotiaille.
- Alaikäisenä tupakan tai alkoholin ostamisessa kaupasta ei ole mitään väärää, jos siitä ei jää kiinni.
- Nuoret polttavat liikaa tupakkaa.
- Tupakanpolton lopettaminen lihottaa.
- Nuuskaaminen on terveellisempää, kuin tupakointi.
- Tupakan myynti pitäisi kieltää lailla.
- Vanhempien kannattaisi antaa nuorten kokeilla alkoholinkäyttöä kotona.
- Yläkouluikäiset nuoret ovat tarpeeksi vanhoja / kypsiä käyttämään alkoholia.

- Kavereiden painostus / tekemiset saattavat vaikuttaa alkoholinkäyttöön.
- Alaikäisten ei tulisi juoda alkoholia.
- Pystyisin itse hallitsemaan alkoholinkäytön paremmin kuin kaverini.
- Kaveripiirissäni alkoholia käytetään enemmän kuin yleensä tässä iässä.
- Alkoholi on hyvä keino jännityksen laukaisemiseen.
- Humalaiset ovat ärsyttäviä.
- Minusta maailma olisi parempi paikka ilman alkoholia.
- Olen epävarma suhtautumisestani päihteisiin.
- Voin vetää kännit, kunhan vanhemmat eivät saa tietää.
- Huumeidenkäyttö on jokaisen oma asia.
- En ikinä kokeilisi huumeita.
- Olen saanut tarpeeksi tietoa päihteistä.

Purkukysymykset:

- Miltä itsestäsi tuntui vastata tällaisiin väittämiin, oliko helppoa päättää oma mielipide?
- Yllättikö jonkun toisen ryhmäläisen mielipide sinut?
- Oliko vaikeaa perustella oma mielipiteesi?
- Onko tällaisista aiheista keskustelu mielestäsi helppoa / tarpeellista
- Koetko että pystyisit keskustelemaan samoista aiheista vanhempiesi kanssa? Jos et, niin osaatko sanoa mistä se johtuu?

2. ASKARTELU TEHTÄVIÄ

Kaikkien näiden menetelmien tavoitteena on käyttää luovuutta ja samalla käydä keskustelua alkoholista, humalakulttuurista, tupakoinnista ja nuorten aiheeseen liittyvistä ajatuksista. Taideteokset voi laittaa tehtävän jälkeen esille.

PÄIHDETIETOKANSIO

Keskustele ryhmän nuorten kanssa mitä tietoa heidän mielestään nuorilla tulisi olla päihteistä. Jakakaa aihepiirit pareittain ja lähtekää keräämään aiheeseen liittyvää aineistoa yhteiseen kansioon. Kansion välilehdet ja ulkoasun voi askarrella itse. Lisätkää kansioon muovitasuja esitteitä varten. Materiaalia ja tietoa kansioon löydät esimerkiksi Internetistä, päihdealan järjestöjen lehdistä ja esitteistä. Päivittäkää kansiota uusien ryhmien kanssa ja käyttäkää sitä keskustelun välineenä.

Lisätehtävä: mitkä muut ajankohtaiset asiat pohdituttavat nuoria? Tee kansio myös muista tärkeistä aiheista.

PATSAS

Rakentakaa savipatsas/-patsaita aiheista "humala" ja/tai "tupakointi". Teos voi olla myös abstrakti tai esimerkiksi ihmistä kuvaava. Tarvittaessa voit käyttää myös esim. Dass-massaa, taikataikinaa tai muita muovailutarvikkeita. Patsas voi kuvata sitä, millainen mielikuva nuorella on humalatilasta.

LUONNONMATERIAALIKOLLAASI

Kerätkää luonnonmateriaaleja ja tehkää yhdessä kollaasi aiheesta ”humala” ja/tai ”tupakointi”. Tässä voit hyödyntää ympäristökasvatusta ja lähteä yhdessä keräämään lähialueelta ja ympäristöstä löytyvää luonnon- tai kierrätysmateriaalia. Muista materiaalin keruussa jokamiehe-noikeudet!

SANOMALEHTIKOLLAASI

Kerätkää kierrätys-sanomalehdistä alkoholiin ja tupakointiin liittyviä tekstejä, kuvia, yms. ja askarrelkaa näistä mahdollisimman suuri kollaasi, josta välittyy jollakin tapaa kriittinen sanoma päihteiden käyttöä kohtaan. Teosta voi koristella vapaasti taiteellisen luovuuden mukaan. Tavoitteena on saada nuoret työskentelemään ryhmänä yhteisen taideteoksen äärellä.

MAISEMATEHTÄVÄ

Tehkää A4-kartongille kaksi maisemaa silkkipaperipalloja liimaamalla tms. ”Maailma selvin päin / Maailma humalaisen silmin”. Työn voi tehdä ryhmätyönä tai yksin.

TUPAKOIVA HENKILÖHAHMO

Piirtäkää paperille tupakoiva ja tupakoimaton ihmishahmo. Pohtikaa mikä vaikutus tupakalla on ihmisen olemukseen ja mitä haittaa tupakoinnista on eri kehon osille. Kirjoittakaa lapuille ja liimatkaa hah-

moon. Pohtikaa vastaavasta positiivisia vaikutuksia jotka seuraavat tupakoimattomuudesta toiseen hahmoon.

Lisätietoja: Suomen Syöpäyhdistys

HYVÄNMIELLEN TAULU

Tehkää kartongille hyvänmielen taulu. Pohtikaa mitä kivaa voi tehdä ja harrastaa vaihtoehtona päihteiden käytölle, mistä saa hyvän mielen ja piristystä ja kirjoittakaa ne tauluun. Voitte etsiä ideoita lehtien teksteistä ja kuvista ja leikata niitä mukaan tai piirtää kuvitukseksi positiivisia asioita.

Lisätietoja: Elämäntapaliitto. Huumeet ja Maailma - YK:n kehitystavoitteet ja huumeetalouden torjuminen. Työkirja kansainvälisyys- ja huumekasvatukseen.

3. PÄIHDEHARJOITTEET

Seuraavia harjoitteita voi vetää erilaisille ryhmille. Kaikkien harjoitusten jälkeen on tärkeää varata aikaa tehtävän purulle ja keskustella harjoitteiden aiheuttamista tunteista ja olotiloista. Jokaisen harjoituksen jälkeen voi tehdä pienen palautekierroksen tai käyttää siihen lopussa pidemmän ajan. Purkukysymykset löytyvät harjoitteiden lopussa.

LÄHETÄ PÄIHTEETÖN PALLO

Peli kulkee niin, että kaikki seisovat piirissä. Ohjaaja aloittaa ja kertoo mitä voi tehdä ilman päihteitä. Tämän jälkeen hän heittää pallon jollekulle toiselle joka kertoo samasta aiheesta ja heittää pallon taas eteenpäin. Pallo voi olla oikea pallo tai mielikuvituspallo. Riippuen osallistujien määrästä tätä peliä voi mennä useammankin kierroksen, mutta kannattaa huolehtia, että jokainen osallistuu ainakin kerran.

PÄIHDEHAITAT PELI

Pelin aluksi on syytä keskustella että kyseessä on harjoite, jossa kaikki hahmot ovat kuvitteellisia. Voidaan yhdessä pohtien sopia miten hahmot käyttäytyvät (raitis, tupakoiva, alkoholisoitunut). Ohjaaja kertoo pelin ohjeet ja sovitaan merkki, jolloin peli päättyy. Pelin lopuksi nostetaan tilan keskelle astia, johon jokainen käy laittamassa kaikki esittämänsä hahmot ja näin palataan mielikuvitusmaailmasta takaisin tähän hetkeen.

Ensin kaikki paikallaolijat alkavat liikkua tilassa sikin sokin. Aluksi jokainen on raitis ja kävelee siis normaalisti. Kun joku osallistujista kohtaa

toisen seisahtuvat he vastakkain ja tekevät "kivi-paperi-sakset"-pelin. Voittaja pysyy raittiina ja häviäjä aloittaa tupakoinnin (aluska kaikki voivat siis kohdata toisensa, koska ovat kaikki vielä samassa pisteessä eli raittiita) ja kävely jatkuu. Seuraavaksi tupakoitsevan kohdatessa toisen tupakoitsevan tekevät he taas saman ja voittaja pysyy samana mutta hävinnyt juo alkoholia. Tämän jälkeen aina kun joku kohtaa toisen osallistujan joka tekee samaa kuin itse, tekevät he "kivi-paperi-sakset"-pelin. Juopuneen kohdatessa toisen juopuneen toinen putoaa pelistä pois.

Voittaja pysyy siis päihteettömänä ja häviäjä sekaantuu päihteisiin. Häviäjän pudotessa ennalta sovitun mukaisen määrän verran askeleita putoaa pelistä pois, tällöin osallistuja voi siirtyä sivummalle seuraamaan pelin etenemistä. Peli loppuu kun jäljellä on enää eri vaiheissa olevia, jolloin sitä ei pysty enää jatkamaan. Vaiheet ovat:

- Raitis (kävellään normaalisti)
- Tupakoitsija (elehditään kuvitteellisen hahmon tavoin)
- Juopunut (elehditään kuvitteellisen hahmon tavoin)
- Pelistä pois (siirtyy sivummalle)

Purkukeskustelu lopuksi on tärkeää. Esille voi nostaa useita kysymyksiä ja teemoja esimerkiksi:

- Voiko kuka tahansa ihminen muuttua päihteiden käytön myötä?
- Keitä päihteet koskettavat?
- Mitä on monipäihteisyys?
- Miten tukea omia ystäviä välttämään päihteitä?

BILEET

Jokaiselle annetaan lappu jossa on rooli, esim. mies, nainen, vanhus, lapsi. Puolessa lapuista lukee ”lasissasi on alkoholia”. Kaikille annetaan lasillinen vettä ja kuvitellaan että ollaan juhlissa. Kaikki liikkuvat tilassa ja käyttäytyvät kuten juhlissa. Jokainen tulkitsee itse mitä hänen mielestään juhlissa tehdään, paitsi erillisillä lapuilla ohjeistetut. Etukäteen sovitusta merkistä juhlit päättyvät ja rooleista luovutaan. Pelin lopuksi nostetaan tilan keskelle astia, johon jokainen käy laittamassa kaikki esittämänsä hahmot ja näin palataan mielikuvitusmaailmasta takaisin tähän hetkeen.

Bileet -harjoituksen purkukeskustelu:

- Mitä kaikkea alkoholi oikein saa meissä aikaan?
- Millä tavoin olemme humaltuneena erilaisia kuin selvin päin?

Tämän pohjalta päästään pohtimaan esim. sitä, mitä alkoholilta haetaan ja mitä haittoja siitä on nuorelle. Pohtikaa myös miten alkoholi vaikuttaa eri-ikäisiin ihmisiin ja miksi alkoholi on kiellettyä alle 18-vuotiailta.

DRAAMAPATSAAT

Harjoitus tehdään pareittain tai ryhmissä. Jokaisen parin tehtävänä on vuorotellen tehdä patsas joka esittää jollain tavalla ohjaajan antamaa aihetta. Antakaa pareille esim. 5 min. aikaa miettiä ja sitten patsaat esitetään vuorotellen. Tämän jälkeen voidaan tehdä samoilla pareilla uudet patsaat jonka aiheen ovatkin päinvastaiset. Tätä voi tehdä myös ryhmissä, joissa on enintään neljä henkilöä. Voi myös tehdä niin, että

molemmat patsaat mietitään samalla kertaa ja sitten ne myös esitetään heti peräkkäin.

Patsaista voi tehdä myös liikkuvia esimerkiksi niin, että ensin annetaan aiheeksi vaikkapa alkoholi. Aluksi joku menee eteen ja tekee alkoholia esittävän patsaan. Sen jälkeen joku toinen liittyy patsaaseen tekemällä samaan aiheeseen liittyvän eleen. Patsaiden täytyy yhdessä esittää jokin. Patsaaseen voi liittää vielä useampia henkilöitä. Aiheen voi myös muuttaa kesken kaiken niin, että aletaankin tehdä patsaasta päihtetöntä. Esimerkiksi juovan henkilön käsiä siirretään tekemällä hänestä pesäpallon pelaaja. Tästä voi tehdä erilaisia variaatioita.

Ideoita draamapatsaiden aiheisiin:

- humalatila
- päihtet
- tupakkaostoksilla
- humalaisen auttaminen
- alkoholimyrkytys
- alkoholisti putkassa
- alkoholista kieltäytyminen

Muista lopuksi keskustelu ja purku.

4. KIRJOITUSTEHTÄVÄ LEHTIARTIKKELEISTA

Kerää noin viikon ajalta lehtiartikkeleita nuorten liikenneonnettomuuksista ja / tai päihteiden käyttöä koskevista uutisista. Voit hyödyntää vanhoja sanomalehtiä ja aikakauslehtiä, niiden ei tarvitse olla uusia. Laita esille keräämäsi lehtiartikkelit ja kirjoitustarvikkeita tai järjestä nuorille mahdollisuus käyttää tietokonetta ja tulostinta. Anna tehtäväksi valita yksi artikkeli ja pyydä nuoria kirjoittamaan nimettömänä lyhyt tarina, jossa tulee ilmi seuraavat asiat:

- Artikkelin henkilön kuviteltu nimi, rooli ja perhetausta
- Mitä oli tapahtunut juuri ennen artikkelin kuvaamaa tilannetta?
- Mitä tarinan henkilöille mahtoi tapahtua sen jälkeen?
- Saattoiko päihteillä olla vaikutusta tapahtuneeseen? Millaista?

Laittakaa tarinat esille nuorisotilan seinälle ja keskustelkaa muun toiminnan ohessa aiheesta.

Lisätehtäviä:

- Ohjeista nuoret piirtämään henkilökuvat kaikista tarinoiden päähenkilöistä. Pohtikaa miltä he näyttävät ja miksi.
- Anna nuorelle tehtäväksi tutustua rikoslakiin internetin kautta (www.finlex.fi) ja etsiä sieltä mahdollisia rangaistuksia lehtiartikkeleiden kuvaamiin tilanteisiin.

5. RYHMÄTARINA KOTIBILEISTÄ

Harjoitus on suunnattu kuudelle nuorelle. Ohjaaja tarvitsee arpakuution. Tehtävässä kerrotaan tarinaa vuorotellen vain yksi lause kerrallaan. Tarinassa tulee olla selkeä alku, keskiosa (juoni) ja loppu. Aikaa kertomiseen on maksimissaan 15 minuuttia.

Nuorille arvotaan nopalla omat numerot 1-6 osallistujamäärän mukaan. Ohjaaja kertoo tarinan ensimmäisen lauseen tarinasta kotibileet: "Matti/Maija seisoo rappukäytävässä soittamassa luokkakaverinsa ovikelloa ja odottaa pääsyä kotibileisiin."

Tarinan kulku:

Ohjaajan aloitettua tarinan, nuoret heittävät noppaa vuorotellen. Se henkilö, kenen numeroa noppa näyttää, kertoo tarinaan seuraavan lauseen. Näin edetään, kunnes tarinaa pääsee päätökseen. Ohjaaja seuraa tarinan kulkua ja keskeyttää sen halutessaan koputtamalla pöytää. Keskeyttäessään tarinan kulun ohjaaja kertoo tarinaan haluamansa lauseen. Tämän jälkeen nuoret heittävät uudestaan noppaa ja tarina jatkuu.

Tavoitteena on luoda kuvitteellinen tarina kotibile-illan kulusta ja näin keskustella alkoholiteemasta.

Purku

- Oliko tarinan kertominen vaikeaa? Miksi?
- Miksi tarinan päähenkilö kokeili / ei kokeillut päihteitä?
- Kuinka helppoa on olla kotibileissä selvin päin, jos muut käyttävät alkoholia?
- Voisiko tarinan tilanne tapahtua oikeasti?

6. SARJAKUVATEHTÄVÄ

Pyydä nuoria tekemään neliruutuinen sarjakuva. Ensimmäisessä ruudussa kaksi hahmoa kysyy kolmannelta, voisiko tämä käydä ostamassa heille alkoholia. Nuoret voivat itse ratkaista tarinan kulun. Kuvat voi halutessaan värittää ja nuoret voivat esimerkiksi äänestää sarjakuvista parhaan palkittavaksi. Tehkää sarjakuvista näyttely nuorisotilan seinälle.

Sarjakuvapohja: Piirrä ja halutessasi väritä sarjakuva ohjaajan antaman tehtävän mukaan. Voit keksiä hahmot itse. Kerätkää näyttely seinälle.

1	2	3	4
---	---	---	---

kuva 1. malli sarjakuvapohjasta

7. TIETOVISA ALKOHOLISTA JA TUPAKASTA

Testaa ajatuksia alkoholista ja tupakasta. Vastaukset käydään ohjaajan ja nuorten kesken yhdessä läpi, jotta tarjoutuu tilaisuus keskustella yleisistä vääristä olettamuksista virheellisestä tiedosta.

1. Alkoholijuomien myyminen, välittäminen ja anniskelu alle 18-vuotiaille ovat kiellettyä, koska lainsäätäjät
 - a) ei vaan tajuu
 - b) haluavat kiusata lapsia
 - c) tietävät että alkoholi on haitaksi lapsen kehitykselle
2. Runsas kertajuominen
 - a) voi aiheuttaa elimistön kuivumisen
 - b) tuottaa suurta mielihyvää
 - c) ei vaikuta terveyteen
3. Tupakka aiheuttaa
 - a) nikotiiniriippuvuutta
 - b) tapariippuvuutta
 - c) molempia
4. Tupakka sisältää
 - a) vain nikotiinia, hääkää, tervaa
 - b) turvallisia luonnontuotteita
 - c) n. 4000 haitallista ainetta
5. Alkoholi ja lääkkeet yhdessä ovat
 - a) aivan sairaan siistiä
 - b) tappava yhdistelmä
 - c) kokeilunarvoinen juttu

6. Pitkäaikainen ja runsas tupakointi
- a) lisää suorituskykyä
 - b) vähentää hapenottoa
 - c) parantaa ulkonäköä
7. Kevytsavukkeiden polttaminen on terveellisempää?
- a) kyllä, koska niissä on vähemmän nikotiinia
 - b) ei, koska ne maistuvat paremmalta ja niitä polttaa useammin
 - c) ei, koska niistä vedetään pidempiä ja syvempiä henkäyksiä, joten niistä saa enemmän haitallisia aineita
8. Kaveri joka tarjoaa ystävälleen päihteitä on
- a) luottoheppu
 - b) uusi tuttavuus
 - c) epäilyttävä

Oikeat vastaukset: 1c, 2a, 3c, 4c, 5b, 6b, 7c, 8c

Lisätietoja: www.happi.ws, www.yad.fi, tupakoinninihanuus.net

8. AINEMAATIO – ANIMAATIOITA PÄIHTEISTÄ

Nuorisoalan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus Preventiimi, Elämä On Parasta Huumetta ry sekä MTV3 ovat useana vuonna järjestäneet valtakunnallisen Ainemaatio -kilpailun, jossa nuoret ovat saaneet mahdollisuuden tehdä nuorille suunnattuja päihdekasvatus animaatioita. Ainemaatio- kilpailusta on tuotettu DVD- aineistoja päihdekasvatuksen tueksi: Ainemaatio Tupakka, Ainemaatio Alkoholi ja ruotsinkielinen Ainemaatio Tobak. Ne sisältävät valittuja animaatioita ja päihdekasvatusmateriaalia. Valitse animaatioita katsottavaksi osoitteessa www.mtv3.fi/animaatio. Ohjaajan materiaalit löydät osoitteesta <http://www.preventiimi.fi/preventiimin-julkaisut/ainemaatio>. Viritä keskustelua.

Purku

- Mitä animaatioissa tapahtui?
- Mitkä asiat ovat uskottavia, miksi?
- Onko jokin aihe ajankohtaisempi kuin toinen?
- Millaisen animaation itse olisi tehnyt ja miksi?

Lisätietoja myös www.hubu.fi

9. TUKIMATERIAALIT

Menetelmien rinnalla voidaan käyttää päihdeaiheisia materiaaleja.
Esimerkkejä:

Elämä On Parasta Huumetta ry

- Se on selvä! -opas

Terveys – Hälsan ry

- Alkoholin matematiikkaa -juliste
- Tupakoitsijan ravintoympyrä -juliste
- Rähinäviinan kirous -tietopaketti
- Tupakka tositietoa -esitteet
- Alkoholi tositietoa -esitteet

YAD Youth Against Drugs ry

- Tupakka-postikortit
- Alkoholi-postikortit

A-Klinikkasäätiö

- Lasinen lapsuus -julisteet
- Lasinen lapsuus -kortit

Alko

- Alkoholi ja aivot -vihko

Elämäntapaliitto

- Neliveto vai etukeno? -flyerit
- neliveto vai etukeno? -esitteet
- Huugo -mittarit

10. OHJAAJAN TUEKSI

KIRJALLISUUTTA:

Dahl, Päivi & Hirshovits, Tanja 2002. Tästä on kyse – tietoa päihteistä. Helsinki: YAD ry. 4. painos

Ehkäisy ja hoito. Laadukkaan päihdetyön kokonaisuus. 2007. Helsinki: Stakes. Verkko-versio.

Laatutähteä tavoittelemassa. Ehkäisevän päihdetyön laatuksiteerit 2006. Helsinki: Stakes. Verkko-versio.

Pylkkänen, Sanna & Viitanen, Reijo & Vuohelainen, Elsi (toim.). 2009. Mitä on nuorisotalan ehkäisevä päihdetyö? Laadukkaan päihdekasvatuksen tukimateriaali. Preventiimi nuorisotalan ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus, HUMAK.

Raitakari, Suvi & Virokannas, Elina (toim.) 2009. Nuorisotyön ja sosiaalityön jaetut kentät. Puheenvuoroja asiantuntijuudesta, käytännöistä ja kohtaamisista. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto

Soikkeli, Markku 2004. Miten puhua huumeista. Helsinki: Stakes.

Tigerstedt, Christoffer (toim.) 2007. Nuoret ja alkoholi. Helsinki: Alkoholi- ja huume-tutkijain seura & Nuorisotutkimusverkosto.

"Selvästi Hot"-päihdekasvatusviikko toteutettiin Espoon nuorisopalveluissa ensimmäisen kerran vuonna 2008. Teemaviikon 2009 toteuttivat Espoon nuorisotiloilla Humak:in Lohjan ja Nurmijärven kampuksen opiskelijat yhteistyössä nuorisonohjaajien kanssa. Päihdekasvatus materiaalin kehittämistyö aloitettiin vuonna 2009 yhteistyössä ehkäisevän päihdetyön osaamiskeskus Preventiimin (Humanistinen ammattikorkeakoulu) kanssa.

"Selvästi HOT"-päihdekasvatus materiaali on tarkoitettu nuorten parissa toteutettavan päihdekeskustelun välineeksi. Lisätietoa aiheesta löydät osoitteesta <http://www.espoo.fi/nuoriso>.